

DEBATT

Redaktör Carina Stensson Bitr redaktör Carl-Johan Bilkenroth

Debattredaktionen debatt@svd.se Telefon 08-13 51 49

Webb: SvD.se/debatt Twitter: twitter.com/SvDDebatt Facebook: SvD Debatt

Debatt | Tiggeri

Förbud löser inte fattigdomsproblem

En förbudslagstiftning kommer att rikta sig mot en av de fattigaste och kanske mest förföljda och diskriminerade folkgrupperna i Europa, som försöker utnyttja sina rättigheter och hoppas på ett bättre liv, skriver forskarna Hans Swärd, Alexandru Panican och Per Eriksson. SvD.se/debatt



→ SvD.se

Foto: Leif Blom/TT

Debatt | Arbete

Ungdomsgarantin har blivit ett magplask.



Det har skett en finurlig frisering av siffrorna, skriver Isak Kuper-smidt och Siri Steijer, Timbro. SvD.se/naringsliv/debatt

Debatt | Våldtäkter

Krafttag krävs för att säkra kvinnofrid

En ökning på nästan tusen våldtäkter inom loppet av ett år borde få alla varningsklockor att ringa – men Sveriges feministiska regering reagerar inte. Det skriver fem politiker från Moderaterna gemensamt och kräver att flera åtgärder vidtas. SvD.se/debatt

Şahin Alpay måste frikännas och frigges

Gripandet av Şahin Alpay och rättegången som nu inleds är visserligen ett förskräckande fall i raden av ingrepp och fängslanden av självständiga akademiker, författare och journalister i Turkiet. Ändå finns något särskilt som smärtar och upprör oss med övergreppet, skriver flera debattörer.

Om några dagar, måndagen den 18 september, ställs Şahin Alpay inför rätta i Istanbul. Han greps strax efter den misslyckade militärkuppen i Turkiet förra sommaren och har suttit fängslad i över ett år utan närmare anklagelse. Vad vi nu fått veta åtalas han för att ha medarbetat i tidningen Zaman, när den ägdes av den numera för presidenten misshagliga Gülenrörelsen. Åklagaren kräver ett straff på tre gånger livstid och därtill sju och ett halvt år.

Åtalet är lika absurt som det yrkade straffet. Åklagaren har inga som helst bevis för att Şahin Alpay uppmuntrat till terrorism eller stött militärens försök att störta regeringen. Brottet ska i stället vara själva hans med-



Åtalet mot Şahin Alpay möter också europeisk uppmärksamhet och protester.

verkan i en av makten ogillad tidning. Som bevis för hans skadliga publicistik har åklagaren valt sju krönikor ur tidningen Zaman från 2013 och 2014. Där tar Şahin Alpay upp de omfattande korruptionsanklagelserna mot Erdoğan och risken för att Turkiet utvecklas mot en polisstat. Åklagaren förväntas hävda att Şahin Alpay med sina kritiska krönikor i en av Gülen ägd tidning låtit sig bli ett språkrör för denne.

Det är anmärkningsvärt att åtalet uppenbarligen grundas på vad Şahin Alpay skrivit mer än två år innan han fängslades.

Gripandet av Şahin Alpay och rättegången som nu inleds är förstås bara ett förskräckande fall i raden av ingrepp och fängslanden

av självständiga akademiker, författare och journalister i Turkiet. Ändå finns något särskilt som smärtar och upprör oss med övergreppet mot Şahin Alpay.

Han kom till Sverige som politisk flykting för 40 år sedan undan dåtidens militärstyrke i Turkiet och blev studie- och forskarkamrat med oss vid statsvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet. Şahin är präglad av samma kritiska samhällsvetenskapliga tradition som vi, med dess grundläggande tankar om frihet, rationalitet och demokratisk pluralism. Han återvände efter några år i Stockholm till hemlandet som svensk filosofie doktor. Som journalist och akademisk lärare i Turkiet har han sedan oförtröttligt haft ett demokratiskt och kritiskt sekulärt grundbudskap och velat utveckla en bred europeisk samhörighet på humanistisk grund som också vi känner oss delaktiga i. Flera av oss har under åren som gått hållit kontakt med honom, personligen och i vår yrkesutövning. Vi har lärt oss mycket om Turkiet och om Europa i samtal med honom och från hans skarpsinniga och vidsynta politiska kommentarer som ofta också publicerats på engelska.

En i dag skrämmande ironi i fallet Şahin Alpay är att han varit en konsekvent kritiker av den gamla politiska eliten i Kemal Atatürks efterföljd och dess koppling till militären med dess särskilda maktställning i Turkiet. I motsats till den stora merparten europeiskt och sekulärt orienterade intellektuella i Istanbul visade han tidigt och länge förståelse för den politiska rörelse som burit president Erdoğan. Med sitt djupa humanistiska och demokratiska engagemang hade han stora förhoppningar om att det nya partiet AKP genom sin folkliga mobilisering skulle kunna utgöra det demokratiska och folkliga parti med förankring hos islamiskt troende människor utanför de stora städerna och deras eliter som Turkiet skulle behöva.

Så såg det också ut ett tag att kunna bli, när AKP ibland kallades en islamisk kristdemokrati. Men verkligheten blev en annan. Tra-



Şahin Alpay visade tidigt och länge förståelse för den politiska rörelse som burit president Recep Tayyip Erdoğan (bilden). Med sitt djupa humanistiska och demokratiska engagemang hade han stora förhoppningar om att AKP skulle kunna utgöra det demokratiska och folkliga parti som Turkiet skulle behöva, skriver artikelförfattarna. Foto: AP, Emrah Gurel/AP

→ SvD.se



Mer debatt om Turkiet

15 juli: "Erdoğan, låt Turkiet få tillbaka yttrandefriheten", skriver journalister från hela Sverige i ett upprop. SvD.se/debatt

giskt nog blev då Şahin Alpay, den kritiskt solidariske, plötsligt en farlig fiende att tysta.

Vänner och kolleger till Şahin Alpay har det gångna året på olika sätt uppmärksammat hans fall och vädjat för hans frigivning. 188 svenska statsvetare i Statsvetenskapliga förbundet uppvaktade i höstas den turkiske ambassadören i Stockholm i hans sak. Senast i mars i år skrev svenska statsvetare och journalister till den turkiske justitieministern och betygade Şahins kompromisslösa, djupa demokratiska engagemang och krävde hans frigivning.

Men åtalet mot Şahin Alpay möter också europeisk uppmärksamhet och protester. När rättegången mot honom och några med-åtalade inleds den 18 september har enligt försvaret tolv internationella organisationer anmält att de kommer att infinna sig i rätts-salen, bland dem Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter, Nils Muižnieks, som personligen till domstolen förväntas överlämna en stödskrivelse för de åtalade.

Utgången av den rättegång som nu väntar, kan uppfattas som given. Men vill rättsväsendet i Turkiet ta tillfället i akt och visa tecken på åtminstone ett minimum av självständighet, borde också ny tillsatta Erdoğantrogna domare kunna avvisa åtalet.

Frikänn och frigge Şahin Alpay!

Maud Eduards

professor em i statsvetenskap, Stockholms universitet

Jan Hallenberg

seniorrådgivare Utrikespolitiska institutet, professor i statsvetenskap, Stockholms universitet och Försvarshögskolan

Anders Mellbourn

tidigare direktör Utrikespolitiska institutet och fd chefredaktör DN

Michele Micheletti

Lars Johan Hierta-professor i statsvetenskap, Stockholms universitet

Olof Petersson

professor emeritus i statsvetenskap, Uppsala universitet

Björn von Sydow

riksdagsledamot, tidigare talman och tidigare statsråd

Lars Thunell

fd CEO International Finance Corporation (Världsbanksgruppen) och tidigare koncernchef SEB